Parlament Europejski
2024-2029

TEKSTY PRZYJĘTE

P10_TA(2026)0034

Europejski Bank Centralny – raport za rok 2025

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 10 lutego 2026 r. w sprawie Europejskiego Banku Centralnego – raport roczny za rok 2025 (2025/2182(INI))

Parlament Europejski,

– uwzględniając informacje zwrotne, które Europejski Bank Centralny (EBC) przekazał 28 kwietnia 2025 r. w odpowiedzi na uwagi Parlamentu zawarte w rezolucji w sprawie raportu rocznego EBC za rok 2023,

– uwzględniając Statut Europejskiego Systemu Banków Centralnych (ESBC) i EBC, w szczególności jego art. 2, 15 i 21,

– uwzględniając art. 119, art. 123 ust. 1, art. 125, art. 127 ust. 1 i 2, art. 130, art. 282 ust. 2 i art. 284 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),

– uwzględniając art. 3 i 13 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE),

– uwzględniając dialogi monetarne z prezeską EBC Christine Lagarde z 20 marca 2025 r., 23 czerwca 2025 r. i 6 października 2025 r.,

– uwzględniając ocenę strategii polityki pieniężnej EBC w 2025 r.,

– uwzględniając sprawozdanie EBC w sprawie międzynarodowej roli euro z 2025 r.,

– uwzględniając plan EBC na rzecz klimatu i przyrody na lata 2024–2025,

– uwzględniając szacunki Eurostatu dotyczące inflacji z 20 sierpnia 2025 r. oraz szybkie szacunki Eurostatu z 1 października 2025 r.,

– uwzględniając briefing EGOV z października 2025 r. pt. „Turning Point or continuity? The ECB’s 2025 strategy review” [Punkt zwrotny czy kontynuacja? Przegląd strategii EBC na rok 2025], opublikowany

przez parlamentarną Dyrekcję Generalną ds. Gospodarki, Transformacji i Przemysłu[1],

– uwzględniając analizę EGOV z czerwca 2025 r. zatytułowaną „The silent hand of central banking: collateral framework” [Cicha ręka bankowości centralnej: ramy zabezpieczeń] opublikowane przez Dyrekcję Generalną ds. Gospodarki, Transformacji i Przemysłu[2],

– uwzględniając art. 55 Regulaminu,

– uwzględniając sprawozdanie Komisji Gospodarczej i Monetarnej (A10-0002/2026),

A. mając na uwadze, że według Eurostatu roczna inflacja w UE w październiku 2025 r. wyniosła 2,5%, a inflacja w strefie euro w październiku 2025 r. wyniosła 2,1%, jak zmierzono zharmonizowanym indeksem cen konsumpcyjnych;

B. mając na uwadze, że według badania oczekiwań konsumentów przeprowadzonego przez EBC w październiku 2025 r. mediana oczekiwań dotyczących inflacji nadal przekracza 2%;

C. mając na uwadze, że cel inflacyjny EBC z czasem przesunął się z wartości referencyjnej „poniżej 2%” na cel „poniżej, ale blisko 2%”, a następnie na cel symetryczny wynoszący „2%” w perspektywie średnioterminowej;

D. mając na uwadze, że kredyt lombardowy i stopa depozytu w banku centralnym tworzą wąski przedział wokół stopy procentowej podstawowych operacji refinansujących;

E. mając na uwadze, że granice EBC w zakresie skupu długu publicznego stale się rozszerzają, począwszy od programu dotyczącego rynków papierów wartościowych po bezwarunkowe transakcje monetarne, a także program zakupu aktywów sektora publicznego, nadzwyczajny program zakupów w czasie pandemii (PEPP) i instrument ochrony transmisji[3];

---

1 Briefing – „Turning point or continuity? The ECB’s 2025 strategy review” [Punkt zwrotny czy kontynuacja? Przegląd strategii EBC na rok 2025], Parlament Europejski, Dyrekcja Generalna ds. Gospodarki, Transformacji i Przemysłu, Dział ds. Kontroli Zarządzania Gospodarczego i UGW (EGOV), październik 2025 r.

2 Dogłębna analiza – „The silent hand of central banking: collateral framework” [Cicha ręka bankowości centralnej: ramy zabezpieczeń], Parlament Europejski, Dyrekcja Generalna ds. Gospodarki, Transformacji i Przemysłu, EGOV, czerwiec 2025 r.

3 Cochrane, J.H. i in., „Crisis Cycle: Challenges, Evolution, and Future of the Euro” [Cykl kryzysowy: wyzwania, ewolucja i przyszłość euro], Princeton University Press, 2025 r.

F. mając na uwadze, że reinwestycje w ramach programu zakupu aktywów zostały wstrzymane od lipca 2023 r., a w przypadku PEPP – od grudnia 2024 r., wyznaczając w ten sposób ścieżkę do zmniejszenia wielkości bilansu EBC;

G. mając na uwadze, że deflacja może być korzystnym skutkiem postępu technologicznego;

H. mając na uwadze, że w art. 123 TFUE i w art. 21 statutu ESBC i EBC zakazuje się bezpośredniego finansowania rządów ze środków banku centralnego;

Zarządzanie

1. przypomina, że art. 127 TFUE stanowi, iż „głównym celem Europejskiego Systemu Banków Centralnych, zwanego dalej »ESBC«, jest utrzymanie stabilności cen. Bez uszczerbku dla celu stabilności cen, ESBC wspiera ogólne polityki gospodarcze w Unii, mając na względzie przyczynianie się do osiągnięcia celów Unii ustanowionych w artykule 3 Traktatu o Unii Europejskiej. ESBC działa w poszanowaniu zasady otwartej gospodarki rynkowej z wolną konkurencją, sprzyjając efektywnej alokacji zasobów oraz zgodnie z zasadami określonymi w artykule 119.”;

2. podkreśla, że ustawowa niezależność EBC ustanowiona w traktatach jest niezbędnym warunkiem wywiązywania się przez niego z jego zadania polegającego na utrzymywaniu stabilności cen;

3. podkreśla, że EBC odpowiada przed Parlamentem; podkreśla, że EBC musi podejmować decyzje, aby wykonywać swój mandat bez ingerencji politycznej; zwraca uwagę, że banki centralne powinny być niezależne, ale nie odizolowane;

4. zwraca uwagę na znaczenie, jakie dla rozliczalności ma przejrzystość, oraz że niezbędne są solidne ramy instytucjonalne i mechanizmy odpowiedzialności; z zadowoleniem przyjmuje w tym kontekście uzgodnienia w formie wymiany listów między Parlamentem Europejskim a EBC dotyczące ustrukturyzowania praktyk wzajemnych kontaktów w obszarze bankowości centralnej;

5. zachęca EBC do podjęcia starań na rzecz wzmocnienia instrumentów zwiększających przejrzystość, takich jak wskaźniki referencyjne, wgląd w założenia oparte na modelach oraz oceny Rady Prezesów dotyczące zmian inflacji;

6. z zadowoleniem przyjmuje niezależność polityczną EBC, zapisaną w art. 130 TFUE; podkreśla, że niezależność ta wymaga, aby działania EBC pozostały apolityczne;

7. przyłącza się do oświadczenia solidarności z Rezerwą Federalną Stanów Zjednoczonych wydanego przez EBC i banki centralne na

całym świecie, w którym podkreślono znaczenie zachowania niezależności banków centralnych przy pełnym poszanowaniu praworządności i demokratycznej odpowiedzialności;

Polityka monetarna

8. podkreśla główny cel EBC, jakim jest utrzymanie stabilności cen, co jest jednym z niezbędnych warunków wzrostu gospodarczego, konkurencyjności i stabilności gospodarczej w Unii;

9. wyraża zaniepokojenie wysokim poziomem inflacji w latach po pandemii COVID-19, spowodowanym szokami podażowymi; zauważa, że decyzje EBC mogły zapewnić szybki powrót do stabilności cen w tym okresie; zwraca się do EBC o dogłębną ocenę przyczyn tego wysokiego poziomu inflacji w swoim raporcie rocznym, wraz z zestawem zaleceń dotyczących polityki, aby wyciągnąć właściwe wnioski z ewentualnych przyszłych kryzysów inflacyjnych;

10. z zadowoleniem przyjmuje spadek inflacji w porównaniu ze stopami z lat 2022–2023, a także niedawną stabilizację inflacji; zauważa, że EBC obniżył stopę depozytową o 200 punktów bazowych w okresie od czerwca 2024 r. do czerwca 2025 r.; dostrzega utrzymujące się ryzyko ponownego wzrostu inflacji; podkreśla, że wszelkie dalsze kroki w kierunku łagodzenia polityki pieniężnej powinny być ostrożne, wynikać z danych i być podporządkowane stabilności cen;

11. wyraża zaniepokojenie wysokimi kosztami utrzymania, ponieważ ceny żywności i energii w Europie wzrosły od czasu pandemii COVID-19; zauważa, że średnia cena posiłku w strefie euro w 2025 r. była o jedną trzecią wyższa niż przed pandemią[1], co dotknęło w szczególności gospodarstwa domowe o niskich dochodach;

12. podkreśla w szczególności potencjalnie zakłócający wpływ, jaki niepewność geopolityczna, ryzyko związane z bezpieczeństwem energetycznym i zakłócenia w handlu mogą mieć na zmiany cen;

13. zwraca się do EBC o ocenę adekwatności jego symetrycznego celu, biorąc pod uwagę również czynniki jakościowe; przyjmuje do wiadomości ocenę strategii polityki pieniężnej na rok 2025 i zachęca EBC do okresowego przeprowadzania takich ocen;

14. podkreśla, że programy zakupu aktywów prowadzone przez EBC są niekonwencjonalnymi narzędziami polityki pieniężnej, które mają skutki uboczne; zwraca szczególną uwagę na to, że programy zakupu aktywów mogą zakłócać sygnały cenowe; zauważa, że EBC zaczął zmniejszać swój bilans bardzo stopniowo; wspiera EBC w dalszym

---

[1] Blog Europejskiego Banku Centralnego, „When groceries bite, the role of food prices for inflation in the euro area” [Kiedy ceny artykułów spożywczych rosną – rola cen żywności w inflacji w strefie euro], 25 września 2025 r.

zmniejszaniu jego bezpośredniej roli w nabywaniu papierów wartościowych; zachęca EBC do stopniowego wycofywania programów zakupu obligacji skarbowych; wyraża ubolewanie z powodu wpływu sytuacji budżetowej na wypełnianie przez EBC jego podstawowego mandatu;

15. ubolewa, że krótkoterminowe programy pożyczkowe EBC w dużej mierze wyparły prywatny rynek finansowania międzybankowego od czasu kryzysu finansowego w 2008 r.; wzywa EBC do unikania wypłacania bankom oprocentowania depozytów powyżej stóp rynkowych, ponieważ jest to sprzeczne z zasadą otwartej gospodarki rynkowej opartej na wolnej konkurencji, oraz do usunięcia wszelkich przeszkód utrudniających ożywienie krótkoterminowych niezabezpieczonych rynków międzybankowych;

16. podkreśla znaczenie zapewnienia wysokich standardów jakościowych w odniesieniu do zabezpieczeń w uzgodnieniach kredytowych z EBC; uznaje, że standardy dotyczące zabezpieczeń mogą być wykorzystywane jako narzędzie transmisji polityki pieniężnej;

17. popiera starania EBC o włączenie nieruchomości mieszkalnych zamieszkiwanych przez właściciela do monitorowania indeksów cen, jakie prowadzi bank, ze względu na reprezentatywność i porównywalność między krajami strefy euro, pod warunkiem zastosowania ujednoliconego i metodologicznie solidnego podejścia;

Drugorzędny cel pomocy: ***wspieranie ogólnej polityki gospodarczej w Unii***

18. zauważa, że zgodnie z art. 127 ust. 1 TFUE, EBC musi wspierać ogólną politykę gospodarczą Unii, aby przyczyniać się do osiągnięcia celów Unii ustanowionych w art. 3 TUE, o ile nie ma to wpływu na jego zobowiązanie do utrzymania stabilności cen;

19. przypomina, że Eurosystem został zbudowany na zasadzie dominacji walutowej;

20. podkreśla – w kontekście unii gospodarczej i walutowej oraz unijnych ram zarządzania gospodarczego – znaczenie zdrowych i zrównoważonych finansów publicznych dla przeciwdziałania środowisku wysokich stóp procentowych, uzupełniania wysiłków EBC na rzecz utrzymania niskiej inflacji, utrzymania stabilnej gospodarki oraz zachowania odporności na przyszłe wstrząsy gospodarcze i finansowe;

21. zauważa rozbieżne salda w systemie TARGET2, wynikające z transakcji transgranicznych; zwraca uwagę na potencjalne ryzyko związane z tym, że salda w systemie TARGET2 mogłyby stać się strukturalne, i sugeruje, że należy rozważyć dostosowania niebędące częścią polityki pieniężnej;

22. podkreśla, że EBC powinien uwzględniać wyłącznie potencjalne skutki zmiany klimatu z perspektywy stabilności cen oraz w ramach swojego mandatu;

23. zauważa, że z zasadą „otwartej gospodarki rynkowej z wolną konkurencją” wiąże się idea neutralności rynkowej; zwraca się do EBC, z poszanowaniem jego niezależności, by zajął się nieprawidłowościami w funkcjonowaniu rynku i zapewnił efektywną alokację zasobów w perspektywie długoterminowej, zachowując przy tym jak najbardziej apolityczny charakter i przestrzegając neutralności rynkowej; podkreśla, że takie decyzje nie mogą być podejmowane kosztem realizacji mandatu EBC;

24. zauważa, że polityka monetarna EBC, która jest jego głównym mandatem, podlega ocenie proporcjonalności;

Inne aspekty

25. przypomina, że równy dostęp do usług płatniczych ma zasadnicze znaczenie dla uczestnictwa w życiu gospodarczym; podkreśla, że postępująca cyfryzacja płatności, o ile będzie pozostawiona wyłącznie podmiotom prywatnym i spoza UE, stwarza ryzyko powstania nowych form wykluczenia zarówno użytkowników, jak i akceptantów; podkreśla, że cyfrowe euro w trybie online i offline powinno przyczyniać się do zapewnienia powszechnego dostępu do płatności i szerokiej aprobaty przez akceptantów w całej UE, przy pełnym poszanowaniu standardów prywatności i ochrony danych;

26. przyjmuje z zadowoleniem toczące się dyskusje na temat cyfrowego euro; podkreśla, że w kontekście zwiększonej niepewności geopolitycznej i nadmiernej zależności od infrastruktur płatniczych spoza UE wprowadzenie cyfrowego euro, mającego uzupełniać usługi gotówkowe i prywatne usługi bankowe, ma zasadnicze znaczenie dla wzmocnienia suwerenności monetarnej UE, zmniejszenia fragmentacji płatności detalicznych oraz wsparcia integralności i odporności jednolitego rynku;

27. z zadowoleniem przyjmuje obecnie rozwijane projekty z zakresu technologii rozproszonego rejestru dotyczące rozrachunku pieniądza banku centralnego w ujęciu hurtowym – krótkoterminowy projekt „Pontes” oraz długoterminowy projekt „Appia”;

28. podkreśla znaczenie utrzymania roli gotówki; przyjmuje do wiadomości toczące się dyskusje dotyczące wniosku w sprawie prawnego środka płatniczego;

29. wzywa EBC do zintensyfikowania monitorowania kryptoaktywów, takich jak stabilne kryptowaluty;

30. popiera EBC w jego wysiłkach na rzecz wspierania międzynarodowej roli euro m.in. poprzez wystarczające linie swapów walutowych i operacji repo;

31. z zadowoleniem wita Republikę Bułgarii jako 21. członka strefy euro, od dnia 1 stycznia 2026 r.;

32. wyraża zaniepokojenie czasową awarią systemu rozrachunków brutto w czasie rzeczywistym EBC – T2 i T2S – jaka miała miejsce w lutym 2025 r.; zachęca EBC do ścisłego monitorowania i zapewnienia właściwego funkcjonowania systemów rozrachunków;

33. wyraża zaniepokojenie kolejnymi stratami poniesionymi przez EBC w 2023 i 2024 r. z powodu ryzyka stopy procentowej; zauważa, że straty te nie naruszyły zdolności operacyjnej Eurosystemu do prowadzenia polityki pieniężnej;

34. popiera rolę EBC w promowaniu stabilności finansowej w ramach jednolitego mechanizmu nadzorczego oraz funkcję EBC jako pożyczkodawcy ostatniej instancji dla wypłacalnych instytucji, w oparciu o dobre zabezpieczenie i przy zastosowaniu karnych stóp procentowych, w celu ochrony płynności i zaufania w czasie kryzysów;

35. wspiera EBC w jego wysiłkach na rzecz upowszechniania wiedzy finansowej w UE;

36. z zadowoleniem przyjmuje zaangażowanie EBC w działania na rzecz uproszczenia, takie jak utworzenie grupy zadaniowej wysokiego szczebla EBC ds. uproszczenia; zwraca uwagę na potrzebę wysokiego poziomu ambicji w pracach i działaniach następczych tej grupy zadaniowej oraz z zadowoleniem przyjmuje pogłębione dyskusje EBC z Parlamentem;

37. wzywa EBC do wspierania otwartego i konstruktywnego dialogu wewnątrz tej organizacji; wzywa do dalszego wzmocnienia ram reprezentacji pracowników i wewnętrznych ram EBC dotyczących informowania o nieprawidłowościach;

38. ponownie podkreśla, że nominacje do Zarządu EBC powinny być proporcjonalne pod względem płci, oparte na zasługach i umiejętnościach, listy kandydatów powinny być przedkładane Parlamentowi, a osoby każdej płci powinny mieć równe szanse pełnienia funkcji prezesów swoich krajowych banków centralnych;

39. zachęca ESBC do kontynuowania i wzmacniania dialogu z parlamentami narodowymi, co zdaniem Parlamentu poprawi legitymację i politykę ESBC;

°

° °

40. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.